

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

P.R.W.E. Chorus
BEL/MOB

Telefoonnummer +31235144278
chorusp@noord-holland.nl

1 | 6

Betreft: Hubstrategie provincie Noord-Holland

Geachte leden,

Graag informeren wij u over ons besluit dat we de hubstrategie provincie Noord-Holland hebben vastgesteld.

Aanleiding

De afgelopen jaren kunnen hubs (op- en overstappunten) op steeds meer beleidsaandacht rekenen, zowel op lokaal, regionaal als nationaal niveau. Ook in de provincie Noord-Holland neemt de interesse voor hubs toe. Er zijn diverse gemeenten die hubs in hun planontwikkeling opnemen of op het schaalniveau van de buurt/wijk met een hub experimenteren, zoals de Mobipunten in de Kop van Noord-Holland. Gemeenten en andere partijen leggen ons, als provincie Noord-Holland, steeds vaker de vraag voor wat wij vinden van het onderwerp en of wij daar een rol voor onszelf in zien weggelegd. De hubstrategie provincie Noord-Holland geeft antwoord op dergelijke vragen.

De hubstrategie is opgesteld door een consortium van externe bureaus in opdracht van de provinciale Focus Smart Mobility. Externe partijen als NS, Connexxion, ministerie van IenW, gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam hebben gedurende het proces input gegeven. In een aantal werksessies hebben medewerkers van diverse beleidsonderdelen van de provincie de verschillende onderdelen van de strategie besproken.

De hubstrategie raakt verschillende andere provinciale thema's en programma's. Daarom is bijvoorbeeld de aansluiting bij programma's op het gebied van smart mobility, OV-knooppunten of economische ontwikkeling van belang. Deze strategie vormt dan ook een deel van de uitvoering van de Focus Smart Mobility. Ook is het belangrijk om de hubstrategie te agenderen als onderwerp in trajecten als Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, en diverse programma's voor de MRA.

Verzenddatum

11 OKT. 2023

Kenmerk

2109315/2109335

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Deze hubstrategie geeft een aantal mogelijkheden weer voor de ontwikkeling van hubs als onderdeel van een duurzaam mobiliteitssysteem en bouwsteen in de mobiliteitstransitie. Ook geeft het aan wanneer en welke mogelijke rollen voor de provincie zijn weggelegd. De hubstrategie biedt een kader waarbinnen de provincie een dialoog met stakeholders kan voeren om tot concrete afspraken en uitvoering te komen. Dit wordt onder andere meegenomen bij de op uitvoering gerichte programma's en projecten zoals OV-knooppunten en de gebiedsontwikkelingen ten behoeve van de versnelling van de woningbouw (Masterplan Wonen). Daaruit volgt op een later moment de keuze omtrent de rol of rollen van de provincie bij de ontwikkeling en exploitatie van de hubs. In het vervolgtraject wordt nader onderzoek gedaan naar de mogelijke modellen voor exploitatie en governance van hubs en de rol van de provincie daarbij.

Een concept van de hubstrategie is ter kennisname geagendeerd in het vorige college op 31 januari 2023 en is op 20 februari ook besproken in de commissie Mobiliteit. Tevens is de concept hubstrategie gepresenteerd in de diverse Provinciale Verkeer-en Vervoerberaden (PVVB), zowel ambtelijk als bestuurlijk. Naar aanleiding hiervan is de hubstrategie op een aantal punten aangescherpt.

Hoofdpijnen hubstrategie

- **Visie**
Een dekkend netwerk van hubs kan bijdragen aan de bereikbaarheid van steden en kernen in Noord-Holland. Daarnaast spelen hubs een rol in de verduurzaming van het mobiliteitsaanbod en kunnen bijdragen aan de leefbaarheid in een gebied;
- **Typen hubs**
Binnen het mobiliteitssysteem van Noord-Holland worden diverse typen hubs onderscheiden: buurthub, wijkhub, streekhub, stadshub en regionale hub. Deze zijn bepaald aan de hand van de mate van stedelijkheid van een locatie en de bereikbaarheidsschaal van een hub. Elk type hub heeft binnen het mobiliteitssysteem zijn eigen rol en bereik;
- **Waar hubs ontwikkelen?**
Op basis van drie strategieën is een groot aantal mogelijke of nodige hubslocaties bepaald om een dekkend netwerk te krijgen in de provincie Noord-Holland. Deze theoretische exercitie geeft een eerste beeld van hoe zo'n dekkend netwerk eruit zou kunnen zien en is bedoeld om hierover het gesprek met gemeenten en vervoerders te voeren.

- **Mogelijke rollen voor de provincie**

De rol die de provincie kan nemen bij de ontwikkeling en exploitatie van hubs verschilt per schaalniveau en ruimtelijke context van de hub. Ook kan de rol van de provincie per fase verschillen. In de ontwikkelfase zal de rol van de provincie groter zijn dan in de exploitatiefase. In het algemeen geldt, hoe groter de regionale functie van de hub, des te groter de rol van de provincie.

In het Masterplan Wonen zijn wijkhubs genoemd als onderdelen waarop de provincie kan inzetten door de inzet van bestaande en nieuwe instrumenten voor de versnelling van de woningbouw. Ook bij de ontwikkeling van OV-knooppunten zitten er meekoppelkansen in de aanpak van OV-knooppunten. De provincie kan verschillende typen rollen vervullen bij de ontwikkeling van hubs, te weten een *kaderstellende rol*, een *coördinerende rol*, een *aanjagende en sturende rol* en een *expert rol*.

- A. *Kaderstellende rol*; gericht op o.a. het voorschrijven van richtlijnen ten aanzien van hubs, opnemen van regelgeving ten aanzien van woningbouwlocaties en hubs.
- B. *Coördinerende rol*; gericht op o.a. het zorgen dat op regionaal niveau kwantitatieve en kwalitatieve afspraken worden gemaakt over het te realiseren ruimtelijke programma en het aanbod aan deelmobiliteit op hubs, het zorgen voor alliantievorming tussen publieke en private partijen.
- C. *Aanjagende en sturende rol*; gericht op o.a. het bieden van experimenteerruimte voor hubontwikkeling en exploitatie, investeringsprogramma voor hubs opzetten. We gaan onderzoeken of we op een aantal hubs ook een rol in de exploitatiefase moeten innemen.
- D. *Expertrol*; gericht op o.a. het ontwikkelen en delen van kennis om de ontwikkeling van hubs te versnellen.

Waarom een rol voor de provincie?

De provincie heeft de meest nadrukkelijke rol bij de ontwikkeling van regiohubs en streekhubs, vanwege het gemeente-overstijgende karakter en omdat er vaak sprake is van HOV (Hoogwaardig Openbaar Vervoer) bij deze hubs. Voor met name de streekhubs (i.e. de hubs gelegen in het landelijke gebied) geldt dat de aanjagende rol van de provincie hier groter zal zijn. Dit type hubs kent vaak een onrendabele top waarvan de markt zonder overheids subsidie niet geneigd is deze te ontwikkelen en/of te exploiteren. Van gemeenten kan niet verwacht worden dat zij deze rol en financiering volledig op zich kunnen nemen, vanwege het gemeente-overstijgende karakter van de streekhubs. We gaan onderzoeken of we op een aantal hubs ook een rol in de exploitatiefase moeten innemen.

Ook aan buurt- of wijkhubs binnen de grootschalige gebiedsontwikkelingen uit het Masterplan Wonen kunnen we als provincie een bijdrage leveren.

Sturingsmogelijkheden

Sturen op de ontwikkeling van hubs kan de provincie op diverse manieren. Zo kan de provincie sturen op de realisatie van hubs in gebiedsontwikkelingen (Masterplan Wonen), de beschikbaarheid en digitale toegankelijkheid van deelmobiliteit op hubs organiseren. Bij regiohubs kan de provincie de verbinding tussen de betrokken partijen organiseren en streekhubs bekostigen, organiseren en hier regie op voeren.

Vervolg

De hubstrategie bevat een tijdspad tot aan 2030. De koers voor het vervolg is globaal in drie fasen te verdelen.

- *Fase 1 (2023) Strategievorming en deling.* Daar zitten we nu in. Dit jaar zal vooral in het teken staan van de strategie delen met onze partners en het identificeren van kansen om op korte termijn een hub te ontwikkelen. Daarbij gaan we met een aantal gemeenten (o.a. Purmerend) aan de slag met een Serious Game hubs (i.e. een game specifiek gericht op betrekken van doelgroepen en daarmee hun wensen en behoeften in kaart te brengen). Daarnaast kijken we hoe de hubstrategie mee te nemen is in beleid, (investerings)programma's en uitvoering (gebiedsontwikkelingen Masterplan Wonen, Investeringskader Woningbouw Ontwikkeling, regionale strategieën en knooppunt-/gebiedsontwikkelingen vanuit het programma OV-knooppunten en Focus Smart Mobility).
- *Fase 2 (2024-2026) Realisatie.* Het doorontwikkelen van regiohubs (o.a. Haarlem Nieuw Zuid, Crailo, Muiden) in samenwerking met andere partijen. In deze fase staat met name het verder experimenteren met de ontwikkeling en exploitatie van hubs centraal. Bij de doorontwikkeling willen we ook graag maatschappelijke organisaties (i.e. Fietsersbond, ANWB, ROVER etc.) bij betrekken.
- *Fase 3 (2026-2030) Opschaling.* In deze fase dient de uitrol van hubs tot een dekkend netwerk gestalte te krijgen.

Wij zullen u jaarlijks via de Focus Smart Mobility informeren over de voortgang en resultaten.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
M.J.H. van Kuijk

voorzitter
E.A.S. Rommel

2 bijlagen:

- Kader hubstrategie
- Rapport Hubstrategie provincie Noord-Holland

Bijlage 1 Kader hubstrategie

Kader voor de hubstrategie

Het Perspectief Mobiliteit, vastgesteld 2021, is een uitwerking van de Omgevingsvisie en biedt een handelingsperspectief voor duurzame verstedelijking en mobiliteit. Het Perspectief Mobiliteit bevat drie pijlers:

1. verminderen van mobiliteitsbewegingen;
2. veranderen van modaliteit;
3. verbeteren van de mobiliteit/modaliteit.

De vertaling in uitvoering vindt plaats in thematische en programmatische uitvoeringsprogramma's, te weten:

- *Actieve mobiliteit*: Om Noord-Holland bereikbaar en leefbaar te houden, stimuleert de provincie inwoners om vaker te fietsen of te lopen. Actieve mobiliteit, zoals fietsen en lopen, is gezond, goed voor het klimaat en neemt minder ruimte in op de weg. We willen dat hubs goed zijn verbonden met duurzame vervoerswijzen, zodat je er met fiets, te voet of OV makkelijk kunt komen. Doorfietsroutes zorgen er o.a. voor dat hubs op een comfortabele en veilige manier vanuit de omgeving zijn te bereiken.
- *Verkeersveiligheid*: de provincie wil een impuls geven aan verkeersveiligheid. Haar missie daarbij is: 0 verkeersslachtoffers in 2050. Daartoe heeft de provincie de afgelopen jaren al nadrukkelijk geïnvesteerd in verkeersveiligheid, zowel op onze provinciale wegen als in de ondersteuning van maatregelen op wegen van gemeenten en waterschappen en in maatregelen voor gedragsbeïnvloeding voor kinderen en jongeren. Verkeersveiligheid is een belangrijk aspect voor het goed functioneren van een hub.
- *Focus Smart Mobility*: het programma Focus levert bouwstenen om de transitie te kunnen maken naar slimme, schone en veilige mobiliteit. Dat doen we door het initiëren en/of uitvoeren van projecten die bijdragen aan verminderen, veranderen én verbeteren van de mobiliteit. Smart Mobility toepassingen, zoals hubs, kunnen bijdragen aan een efficiënt gebruik van de schaarse ruimte, het bevorderen van de slimme ketenreis en het terugdringen van de CO₂-uitstoot.
- *Agenda slimme en schone logistiek*: bevat de ambitie en inzet van de provincie Noord-Holland om samen met partners te werken aan én te investeren in slim en schoon goederenvervoer. Als onderdeel van de Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek Noord-Holland en Flevoland (RUAS) is een netwerkvisie logistieke hubs opgesteld. Deze netwerkvisie bevat een handelingsperspectief voor overheden hoe voor de goederenstromen facilitair, bouw, afval, retail en voedsel optimaal van logistieke hubs gebruik gemaakt kan worden en wat daar dan voor nodig is.
- *OV-knooppunten*. De provincie stimuleert de ruimtelijke ontwikkeling rondom aantrekkelijke OV-knooppunten met woningen, bedrijven en voorzieningen en wil bijdragen aan een optimale multimodale deur-tot-deur reis. Deze centrale en goed bereikbare locaties worden steeds belangrijker voor de woningbouwopgave en werkgelegenheid. Ze zorgen voor nabijheid van werk en voorzieningen, kortere reistijden, minder verkeersbewegingen en voor het behoud van groen buiten de steden. OV-knooppunten leveren een belangrijke bijdrage aan een bereikbaar en leefbaar Noord-Holland. Regionale hubs en streekhubs staan vrijwel altijd in verbinding met een OV-knooppunt en versterken de ketenreis.
- *OV en Ketenreis*. Voor Noord-Holland Noord werkt de provincie aan het verbeteren van het openbaar vervoer en daarmee de bereikbaarheid van de regio onder de noemer 'Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord. In het voorjaar van 2023 zijn samen met gemeenten en NS ideeën opgesteld voor verbeteringen en versterkingen van het OV-systeem. Hubs zijn een belangrijke schakel in de ketenreis en voor het mobiliteitssysteem in Noord-Holland Noord / overig Noord-Holland.